

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЧЕРЕЗ НАВЧАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ

Скрипнік І.Ю., Шамаєва Ю.Ю. (м. Харків)

У 1990 році П. Селюей та Д. Мейер запровадили термін «емоційний інтелект» і з тих пір дослідження цього феномену цілком виправдано приваблює багатьох дослідників, адже він дає можливість оцінити наскільки успішно людина може адаптуватися у різних видах соціальної активності через її здатність емоційно взаємодіяти із іншими. Ці ж дослідники надали і його визначення, розуміючи під емоційним інтелектом «комплекс індивідуальних здатностей чи рис, котрі відповідають за те, наскільки вплив емоційних явищ виявиться конструктивним чи деструктивним для поведінки людини» [2, с. 137]. Здатність сприймати, розуміти та інтерпретувати чужі емоції, виражати, контролювати та регулювати власні становить унікальну сутність кожної особистості, адже «люди різняться один від одного не тільки за тим, які в них емоційні явища і як вони проходять, але й за тим, як вони вміють обходитися із ними» [1, с. 136].

На сучасному етапі дослідники ще ведуть дискусії щодо складових емоційного інтелекту. Серед його компонентів виділяють такі: 1) самосвідомість, до якої входить і емоційне усвідомлення самого себе, і адекватна самооцінка, і впевненість у собі; 2) соціальне усвідомлення, під яким розуміється емпатія – здатність емоційно відгукуватися на переживання іншої людини; 3) самокерування, тобто самоконтроль, адаптивність, ініціатива, орієнтація на певні досягнення; 4) соціальні навички, до яких належать лідерство, вміння працювати у команді, врегулювання конфліктів, створення зв'язків між людьми [1, с. 139]. Втім більшість дослідників погоджуються, що володіння власними емоціями та створення сприятливої емоційної атмосфери у взаємовідносинах із іншими є ключовими у понятті емоційного інтелекту. Саме ці аспекти, в свою чергу, є необхідними для успішної самореалізації особистості в сучасному світі.

Точкою перетину емоційного інтелекту із навчанням іноземній мові є спільність таких компонентів, як мотивація, самоконтроль та самоаналіз, емпатія, адаптація, які є ключовими також і задля формування іншомовної комунікативної компетенції студента. Тож цілком можливо говорити про формування такої компетенції шляхом розвитку емоційного інтелекту у процесі навчання іноземній мові. До того ж становлення емоційного інтелекту не обмежується віковими чинниками – на відміну від IQ, його можна розвивати в будь-якому віці. [3, с. 93].

Безумовно процес розвитку емоційного інтелекту має торкатися всіх етапів навчального процесу, включаючи і поведінку викладача, і його взаємодію із студентами. Втім найбільший інтерес становить саме відбір навчального матеріалу, використовуючи який можна забезпечити реалізацію основних складових емоційного інтелекту. З цієї точки зору перспективним видається вивчення фразеологічних одиниць, якісне оволодіння якими допоможе студентам підняти власну самооцінку, наблизив їх мовлення до рівня носія мови; оптимізує їх мотиваційну сферу, адже досягнення певних результатів стимулює подальший інтерес до навчання і оволодіння мовою; сприяє розвитку соціальних навичок – вмінню адекватно моделювати власну реакцію на почуте у діалозі, виразити думку або продемонструвати свій емоційний стан, виказавши доречну вербалізовану згоду, схвалення, захоплення тощо.

Література:

1. Бреслав Г.М. Психология эмоций / Г.М. Бреслав. – М. : Смысл : Академия, 2004 – 544 с.
2. Чернявська А. Емоційний інтелект – запорука успішного навчання / А. Чернявська // Молодь і ринок. – 2012. – №12 (95). – С. 136-139.
3. Шиян Т.В. Розвиток емоційного інтелекту студентів молодших курсів засобами дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» / Т.В. Шиян // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Сер. : Педагогіка. – 2012. – Т. 199, Вип. 187. – С. 92-95.